

2. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7,- Kč (8,- Sk)

10. LEDNA 1999

Z obsahu:

Pokladnice odpustků

Z buly Jana Pavla II.
Incarnationis
Mysterium
– strana 2 –

Schopnost k odvážným rozhodnutím

Téma lidských práv
v poselství Jana
Pavla II. k Světové-
mu dni míru
1. ledna 1999
– strana 4 –

To je můj milovaný Syn

– strana 5 –

Hus a Savonarola: oba blahorečení?

– strana 7 –

Skleničku Karlu Marxovi »na zdraví«

Ke své poctě
vytrvale falšován...
– strana 8 –

Rub a líc spotřební společnosti

Nad encyklikou
Jana Pavla II.
Centesimus annus
– strana 12 –

Sestra Emmanuela píše

– strana 13 –

Křest Páně, řecká ikona

Pokladnice odpustků

Jako mnohé historické události volá nás jubilejní rok, abychom se probudili. Naše myšlenky se vracejí zpět k roku 1300, kdy papež Bonifác VIII. v souladu s přáním všeho římského lidu vyhlásil slavnostně první jubilejní rok v dějinách. Vycházel při tom jednak z prastaré tradice, podle které všem, kdo navštívili baziliku sv. Petra ve věčném městě, uděluje se bohaté »odpuštění a obmytí od vin«, a udělil nejen hojné a plnomocné odpustky, ale také »úplné odpuštění všech hříchů«. Od té doby slaví Církev jubilejní rok jako významný úsek na cestě za Kristovou plností.

Dějiny ukazují, jak nadšeně vítal a prožíval Boží lid milostivá léta. Viděl v nich opakující se příležitost, při které bylo možno prožít intenzivním způsobem Ježíšovu výzvu k obrácení. I když se v průběhu této cesty nebylo možno vyhnout zneužití a nepochopení, převážně se jednalo o svědectví pravé víry a opravdové lásky. To dokládá např. postava sv. Filipa Neriho, který údajně v průběhu jubilejního roku 1550 jako znamení přátelského přijímání poutníků povolal k životu *Caritas romana* – Římskou charitu.

K podstatným složkám jubilejní události patří věřícím dobře známé znamení, zvané *odpustky*. V nich se projevuje plnost milosrdenství Otce, který svou láskou, projevenou v prvé řadě odpuštěním hříchů, vychází všem vsříc. Bůh Otec uděluje odpuštění obvykle skrze svátost pokání a smíření, protože věřící, který se vědomě a dobrovolně dopouští těžkého hříchu, odděluje se tím od života milosti v Bohu a vylučuje sám sebe ze svatosti, ke které je povolán. Církev, která se opírá o plnou moc udělenou Kristem odpouštět jeho jménem hříchy (srov. Mt 16, 19; J 20, 23), představuje tak ve světě živou přítomnost Boží lásky, která se sklání ke všem lidským slabostem, aby je přijala do náruče svého slitování. Ano, skrze službu své Církvě rozšiřuje Bůh ve světě své milosrdenství drahocenným darem, který je

označen starobylým názvem »odpustky«.

Svátost pokání nabízí hříšníkovi »novou možnost obrátit se, opět získat posvěcující milost«, která působí díky Kristově oběti. Tak je znovu přiveden k Božímu životu a k plné účasti na životě Církvě. Když se věřící vyzná ze svých hříchů, obdrží skutečně odpuštění a může se opět účastnit Eucharistie na znamení obnoveného společenství s Otcem a s Církví. Církev je totiž odpradáva přesvědčena, že odpuštění udělené od Boha zahrnuje jako nezbytný důsledek skutečnou změnu života, stále větší vnitřní odpoutání od zlého a obnovení vlastního života. Svátostný úkon má být spojen s rozhodujícím jednáním, se skutečným očištěním od viny, které se nazývá pokání. Odpuštění neznamená, že by tento proces byl již zbytečný, nýbrž naopak, že nabývá plného smyslu, že jej člověk uznává a přijímá.

Skutečnost, že došlo ke smíření s Bohem, nevylučuje totiž, že zde zůstaly určité následky hříchu, od kterých je třeba se očistit. Právě v této oblasti získávají na významu odpustky, které vyjadřují »plnost daru Božího milosrdenství«. Skrze odpustky se kajícímu hříšníkovi odpouštějí časné tresty za hřích, které jsou vzhledem k hříchu již zahlazeny.

V důsledku své vlastnosti urážet Boží svátost a spravedlnost a pohrdat osobním přátelstvím, které Bůh chová vůči člo-

věku, má každý hřích ve skutečnosti dvojí následek. Především, pokud se jedná o těžký hřích, ruší společenství s Bohem a vylučuje z účasti na věčném životě. Kajícímu hříšníkovi zajišťuje ovšem Bůh ve svém slitování odpuštění těžkého hříchu a odpouští mu »věčný trest«, který by vlastně na sebe svolal.

Mimo to na druhé straně každý hřích, i všední, vyvolává zhoubné lpění na tvorech, které musí být očištěno buď zde na zemi, nebo po smrti ve stavu, kterému se říká očištec. Toto očišťování zbavuje toho, co se nazývá »časný trest za hřích«, je to pokání, kterým se zbavujeme toho, co stojí v cestě plnému společenství s Bohem a s bratry a sestrami.

Na druhé straně nás Zjevení učí, že křesťan na své cestě obrácení nezůstává osamocen. V Kristu a skrze Krista je jeho život v tajemném svazku s životy ostatních křesťanů v nadpřirozené jednotě mystického těla. Tak dochází mezi věřícími k obdivuhodné výměně duchovních dober a díky jim svatost jednoho přináší užitek i druhým, a to ve větší míře, než v jaké může hřích jednoho škodit ostatním. Jsou lidé, kteří zanechávají po sobě nadmíru lásky, snášeného utrpení, čistoty a pravdy, které ovlivňují a napřimují druhé. Je to skutečnost »zástupnosti«, na které se zakládá celé Kristovo tajemství. Jeho nezměrná láska zachraňuje nás všechny. Mimoto patří k velikosti Kristovy lásky, že nás nenechává ve stavu pasivních příjemců, nýbrž že nás vtahuje především do spásonosného působení svého utrpení. To vyjadřuje známé místo z listu ke Kolosanům: *Pro Kristovo tělo, Církev, doplňuji ve svém pozemském životě, co ještě schází na plnosti Kristova utrpení.* (1, 24)

Překrásně je tato hluboká skutečnost vyjádřena na jednom místě Zjevení sv. Jana, které popisuje Církev jako nevěstu, která je oděna do skvělé bílého

kmentu, a jak říká sv. Jan, *kmentem jsou dobré skutky věřících* (Zj 19, 8). Neboť v životě světců se tká bílý kment, který je šatem věčnosti.

Všechno pochází od Krista, ale protože jsme jeho vlastnictví, všechno to, co náleží nám, patří k jeho vlastnictví a nabývá spásonosné síly. To je to, co se míní, když se mluví o »pokladu Církvě«, který se skládá z dobrých skutků svatých. Prosit o udělení odpustků znamená vstupovat do tohoto svatého společenství, a tak se zcela otevírat druhým. Neboť ani v duchovním smyslu nikdo nežije sám pro sebe. Spásonosná starost o blaho vlastní duše je zbavena strachu z egoismu jenom tehdy, když se stane starostí o spásu druhých. To je realita společenství svatých, to je tajemství »zastupující skutečnosti« a modlitby jako cesty ke spojení s Kristem a s jeho svatými. On nás přijímá k sobě, abychom společně s ním tkali neposkvrněný kment nového lidského rodu, běloskvoucí kment Kristovy nevěsty.

Nauka o odpustcích nám tedy názorně ukazuje, »jak smutné a trpké je odvrátit se od Boha« (srov. Jer 2, 19), neboť když věřící získávají odpustky, chápou, že vlastními silami nejsou schopni odčinit zlo, které svými hříchy způsobili sobě a celému společenství; tak jsou pobízeni k »spásonosným skutkům pokory«. Pravda o společenství věřících, které je spojuje s Kristem a s druhými – živými i mrtvými – může napomáhat, aby byli stále více spojeni s nebeským Otcem.

Když se opírám o tuto nauku a poukazuji na mateřský smysl Církvě, ukládám, aby všichni věřící, nakolik jsou přiměřeně připraveni, mohli během celého jubilejního roku čerpat užitek z bohaté hojnosti daru odpustků, jak to odpovídá pokynům přiloženým k této bule.

Bolletino Vaticano
Překlad -Iš-

Chvála poslušnosti

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešního svátku

...**tak je třeba, abychom naplnili spravedlnost**

To, co se děje u Jordánu, kde Jan hlásá pokání, vyvolává neobyčejnou pozornost široko daleko. Ačkoliv se vůbec nestará o svou popularizaci, ví o něm celý Jeruzalém i celé Judsko. Ti, kteří zde zakusili skutečné ovoce pravé pokory a pokání, šíří přesvědčivě nejautentičtější pověst o Janově křtu, kamkoliv přijdou. Vidíš zde názorně, v čem jsou kořeny účinného apoštolátu.

Mezi přichozími je i osamělý poutník, který přichází až z daleké Galileje. Je to Ježíš z Nazareta. Nikdo tu nezná syna tesařova a on sám se liší od ostatních kajících jen tím, že má za sebou větší kus cesty než kdokoliv jiný.

Tvůj Pán vystupuje ze svého soukromí, aby zahájil své veřejné působení. Ale zatím se jen připojil k těm mnohým, kteří přicházejí za Janem, aby přijali křest pokání. Proč zamířily Ježíšovy kroky před začátkem jeho veřejné činnosti právě sem? Syn člověka přece nemá zapotřebí očistit se od viny. On však nepřichází pouze sám za sebe. Otec jej poslal, aby vzal na sebe hříchy světa. Ježíš se chce podrobit stejnému obřadu jako všichni ostatní hříšníci. Chce vstoupit do řeky pokání jménem všech, aby na sebe vzal hříchy celého množství lidí.⁽¹⁾

Ty, kteří přicházejí k Jordánu s upřímným srdcem, Jan křtí křtem pokání, ale ty, které přivádí jen zvědavost a domýšlivost, nemilosrdně kárá. Jestliže se zdráhá pokřtít také Ježíše, má k tomu zcela opačné důvody. Jak to, že poznává i pod nenápadným zevněškem totožnost Božího Syna? Poznává ji tak, jak ji poznal, když jej ještě v mateřském lůně přišla navštívit Matka Ježíšova. Je to poznávání v řádu milosti, neklamný hlas srdce, které ve všem a všude nehledá nic kromě samého Boha. Ten, kdo se bezvýhradně zasvětil Bohu a jeho službě, dovede jej rozpoznat i z nejnepatrnějších znamení. Kdykoliv se ti zdá, jako bys Boha nikde nenacházel, není to proto, že by se před tebou skrýval, ale proto, že příliš ulpíváš na stvořených věcech.

Dobře se dívej a zapamatuj si, jak se projevuje pravá velikost.

Ačkoliv se tu setkal sám Boží Syn s mužem, nad něhož není většího mezi všemi, kdo se narodili z ženy,⁽²⁾ těžko se ti naskytne pohled na výmluvnější příklad vzájemné úcty, skromnosti a pokory. Jan uchvácen Ježíšovou poslušně přijatou kajícíností sklání se v pokoře tváří v tvář jeho pokoře: *Já bych měl být pokřtěn od tebe.* Nevidíš tu

u obou zcela opačné chování, než k jakému tě nezřídka nutká tvoje nepřiznaná pýcha? Jak často dnes připadá lidem pokorná poslušnost nejen nepochopitelná, ale dokonce se jim zdá, jako by se jim tím měla dít přímo křivda! A přece je to ta nejbezpečnější cesta k opravdové spravedlnosti.

Tím, jak se Jan podřizuje Mesiáši, umožňuje, aby se Ježíš mohl podřídit vůli svého Otce, a tak oba spolu *naplňují spravedlnost*. Synova poslušnost je totiž nezbytnou a spásnosnou protiváhou veškeré lidské neposlušnosti, která přivedla na svět všechno zlo. To, čeho jsi svědkem, je božský způsob, jak znovu *naplnit spravedlnost*.

Každý hřích je přece nejen hrubou neposlušností, ale také krajní nespravedlností vůči Bohu. *Beránek Boží* právě slavnostně nastupuje dlouhou a svízelnou pouť za obnovou spravedlnosti, a bude i nadále po této cestě postupovat kroky trvalé poslušnosti. Otcova radost je tak veliká, že prolamuje nebesa. Nad Betlémem jásalí jen andělé, zde jása sám Otec. Když dává tak otevřeně najevo, jak je mu milý právě tento postoj jeho Syna, myslíš, že ještě potřebuješ hledat jinou cestu, jak se zalíbit Bohu?

Otcovo zalíbení v postoji pokorné kajícínosti a poslušné pokory však nevychází z toho, že by v nich nacházel něco jako osobní satisfakci. Raduje se z nich především z lásky k tobě, protože se tak pro příliv jeho darů znovu otevírá cesta, kterou pýcha a neposlušnost zatarasily. Od Jordánu se vracejí všichni obdarováni úměrně své opravdové kajícínosti. Nejhlubší a nejpokornější kajícíností svolává na sebe jediný Nevinný dokonalou plnost darů Božího Ducha: takové je ovoce pokorné poslušnosti. Syn člověka se nyní může stát *prostředníkem smlouvy a světlem národů*.

Jakou cestou jej Duch povede při obnově spravedlnosti? Jeho počínání bude zcela jiné než postup těch, kteří halasně vystupují jako samozvaní reformátoři: *nebude křičet ani hlučet*. Nepřišel prosazovat sebe, přišel, *aby hledal, co hyne*⁽³⁾, aby to, co je nalomené, se opět napřímilo, a to co už jen doutná, aby se opět rozhořelo. *Národům přinese právo*. Jaké je to právo? Právo vskutku nejvyšší: právo nazývat se *Božími dětmi*.⁽⁴⁾

Otevírá se před tebou veliká naděje. Do světa, který si cení jen zdravých a silných, vstupuje Spasitel, který obrací svou pozornost k nemohoucím a slabým. Izaiáš ti jej správně představuje, jako Boha neskonale trpělivosti, který nad nikým neláme hůl. K těm, jimiž svět pohrdá, kterých se dokonce zbavuje jako nežádoucí přítěže, přichází Zachránce, který způsobí, že *poslední budou prvními a první posledními*.⁽⁵⁾

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 42,1–4.6–7

Toto praví Hospodin: „Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo. Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhásí, věrně bude ohlašovat právo. Nezeslábně, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo. Na jeho nauku čekají daleké kraje. Já, Hospodin, jsem tě povolal s láskou, vzal jsem tě za ruku, chránil jsem tě a ustanovil tě prostředníkem smlouvy lidu a světlem národů, abys otevřel oči slepým, abys vyvedl vězně ze žaláře a z věznic ty, kteří bydlí ve tmách.“

2. čtení – Sk 10,34–38

Petr se ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápou, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné. Izraelitům poslal své slovo, když dal hlásat radostnou zvěst, že nastává pokoj skrze Ježíše Krista. Ten je Pánem nade všemi. Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel.“

Evangelium – Mt 3,13–17

Ježíš přišel z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on se bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty přicházíš ke mně?“ Ježíš mu však na to řekl: „Nech tak nyní, neboť je třeba, abychom naplnili Boží spravedlnost.“ I vyhověl mu. Jakmile byl Ježíš pokřtěn, vystoupil hned z vody. A hle – otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „To je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.“

At' už jsi na tom jakkoliv zle, nic nemáš ztraceno. Pokud Ježíše neodmítáš, pokud jsi připraven mu důvěřovat, to znamená, že už nespoleháš sám na sebe, ale ani si nezoufáš, máš oprávněnou naději, že ti *otevře oči*, že tě *vyvede z temnoty žaláře* a přivede k plnosti života. Ujisti jej o své ochotě nastoupit spolu s ním cestu **pokorné poslušnosti**. Pak si můžeš být jist, že ti pomůže, aby i v tobě Bůh našel své zalíbení.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Žid 9,28; ⁽²⁾ srov. Lk 7,28; ⁽³⁾ srov. Lk 19,10;

⁽⁴⁾ 1 J 3,1; ⁽⁵⁾ Mt 20,16

Schopnost k odvážným rozhodnutím

Téma lidských práv, jejich respektování a podporování patří k charakteristickým námětům pontifikátu Jana Pavla II. Ve svém poselství k Světovému dni míru (1. ledna 1999) o něm papež hovoří velmi důrazně a podnětně. Činí to tak, že se obrací nejen na »odpovědné politiky« a na »náboženské vůdce« národů, ale hovoří o nich přímo, jakoby v důvěrném otcovsko-bratrském vztahu, »se všemi muži a ženami ve všech částech světa«. Tímto způsobem vyjadřuje již v prvních řádcích svého dokumentu, že jej nepokládá za něco, co patří do vědecké oblasti, nýbrž co má zásadní význam pro všechny a pro každého vzhledem k jeho konkrétní situaci.

Kořeny tkví hluboko: v samé důstojnosti člověka, který byl stvořen k obrazu a podobnosti Stvořitele: *Hle, nakreslil jsem si tě do svých dlaní.* Je to citát z Izaiáše, který Jan Pavel II. vybral na závěr svého poselství, jako znamení přímo důvěrné lásky Otcovy. Ale důsledky uplatněné v praxi procházejí a prostupují dějinami člověka v jejich pestrých dynamických proměnách.

Ústředním zorným úhlem, a to nejen vzhledem k okolnostem, které jsou příležitostí k tomuto poselství, je logická souvislost mezi lidskými právy a mírem. Souvislost tak bezprostřední, že je vyloučena každá náhodnost. Podpora důstojnosti lidské osoby je základem míru, stejně jako systematické porušování lidských práv zasévá zárodky nestability a násilí. A naopak mezi lidskými právy stojí na prvním místě právo na mír, který je svým způsobem předpokladem a zárukou pro respektování všech ostatních lidských práv. »Jak by vůbec mohlo dojít k válce, kdyby se respektovala všechna lidská práva?« Proto »kulturou lidských práv nemůže být nic jiného než kultura míru«. A můžeme dodat: »pravý« mír, to znamená nikoliv vratký, ale dobře zakořeněný, nemá zapotřebí skrývat používané násilí.

Soubor lidských práv, která papež předestírá a trvá přitom na jejich univerzalitě a nedělitelnosti, zahrnuje zvláště: právo na život, svaté a neporušitelné od okamžiku početí až do přirozeného skonání; náboženskou svobodu, zdůrazněnou

jako »srdce všech lidských práv«; právo účastnit se života vlastní společnosti; právo etnických skupin a národnostních menšin existovat jako takové; právo každé lidské bytosti na seberealizaci skrze výchovu, formaci a práci; požadavek, aby ekonomicko-finanční globalizace byla provázena solidaritou z hlediska obecného blaha; ochranu stvoření, »protože existuje trvalá integrace mezi lidskou osobou a přírodou«.

Je to panorama široké a tím více detailní, čím více se prohlubuje, tak široké a tak detailní, aby se vyhnulo riziku paušální diagnózy a pouze uspávající terapii. Ale když se Jan Pavel dotýká té či oné oblasti, neváhá zapustit sondu do konkrétní situace a nazvat jednotlivé neduhy a situace příznačně dramatické pravým jménem. Uvedme například »dětské vojáky«, bytosti už v zárodku zmařené, podobné těm, které byly zničeny nástrahami nášlapných min.

Pokud jde o náboženskou svobodu, vznáší žalobu proti těm situacím, ve kterých z důvodu jednoty není uznáváno právo kultu, nebo je omezováno na příslušníky pouze jednoho náboženství, stejně jako je třeba bezpodmínečně odsoudit použití násilí zdůvodňovaného nepřijatelnými náboženskými motivacemi.

Jiným ukazatelem výstižnosti analýzy je například pozornost, kterou poselství věnuje osudu děvčat ohrožených diskriminací v oblasti výchovy, nejde-li přímo o jejich vyhlazování.

Pokud jde o »právo spoluúčasti«, nezamíčkují se v poselství nástrahy protekcionářství, fenomény korupce a manipulace,

Víme, že jen Kristus zná srdce člověka a že jen z jeho úst plyne živá voda, která dovede uhasit žízeň člověka.

Jan Pavel II.

kteří jsou živnou půdou pro odcizení a znechucení uvnitř demokratické společnosti, kde by naopak bylo zapotřebí pracovat na základě uvědomělé vzájemnosti. S tím souvisí nezbytnost kultury lidských práv, která je si vědoma možností a odpovědnosti a která rozhodným způsobem ovlivňuje roli sdělovacích prostředků.

Papež pak specifikuje další neduhy, další starosti. Je to například nezaměstnanost, »pustošivý fenomén, který vyžaduje nejen zásahy proti nouzi a nedostatku, ale také nevyhnutelné strukturální změny, které by se nevyhýbaly nezbytné odpovědnosti«.

Patologický obraz epochy, který tu Jan Pavel II. přináší, zahrnuje plody marxismu, nacismu, fašismu, rasismu, nacionalismu, etnického partikularismu, materialistického konzumismu a individualismu, který nerespektuje poslední cíl lidského života. Z pevné osnova poselství vyznačují také náměty pro terapeutické zásahy: právní nástroje včetně roviny sankcí (Mezinárodní soudní dvůr), politická ekonomická rozhodnutí, styly chování, které zahr-

nují trpělivost při neustávající námaze. Na prahu nového tisíciletí nelze oddělovat naději od schopnosti k odvážným rozhodnutím. Ne náhodou mluvil papež, který zahájil svůj pontifikát slovy »Nebojte se«, na adresu shromáždění Spojených národů k padesátému výročí vyhlášení lidských práv v realistickém pohledu o boji za lidská práva jako o otevřené výzvě, která vyžaduje houževnatost a tvořivost.

Emilio Rossi
L'Osservatore Romano
17. prosince 1998
překlad -Iš-

To je můj milovaný Syn

O Vánocích a o nedělích, které bezprostředně následují, soustředíme svůj pohled na Božího Syna, který se stal člověkem a leží jako malé dítě v jeslích. Křest Páně ohlašuje počátek jeho veřejného působení. Ovšem nezřídka se přitom přehlíží, že v případě křtu se podobně jako při narození jedná o **začátek**.

Je nesporné, že Ježíš byl pokřtěn. Historičnost této skutečnosti může popírat jen ten, kdo Novému zákonu vůbec nepřikládá historickou věrohodnost. K tomu ovšem přistupuje skutečnost, že křest Páně je také aktem zjevení. Nikdy jindy se neudal takový křest, při kterém by došlo ke zjevení. Z hlasu, který bylo slyšet, jsme poznali: *Toto je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení.* (Mt 3, 13-17)

Kdo slyšel tento hlas? Podle Markova evangelia týká se tato událost jen samotného Ježíše. Matouš a Lukáš naopak pokládají Jana Křtitele a přítomný zástup za svědky, kteří hlas rovněž slyšeli. Podle Janova evangelia říká Jan Křtitel: *Ten, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: »Na koho uvidíš sestupovat Duchu, to je ten, který křtí Duchem svatým.«* (J 1, 33)

Markovo evangelium nám přináší nejvíce původních prvků. Toto evangelium začíná výrokem, který je velmi přiléhavý k události Ježíšova křtu: *Po-*

čátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím (Mk 1, 1). Sv. Marek uvádí křest jako počátek radostné zvěsti. Toto evangelium se o Ježíšově dětství nezmiňuje. Na jiném místě poukazuje na zcela nové vztahy: Při Ježíšově křtu jsou ve hře pralátky: voda, Duch a hlas. Ježíš vystupuje **z vody**, v podobě holubice se zjevuje **Duch** a je slyšet **hlas**. Připomíná to zprávu o stvoření z Geneze (1, 1): *Duch Boží se vznášel nad vodami. A Bůh řekl: »Budíž světlo!«* Pralátky prvopočátku jsou voda, Duch a slovo.

V Ježíši položil Bůh nový počátek; ne však jakýkoliv počátek, nýbrž definitivní počátek konce časů: mesiánský počátek.

Uprostřed těch, kteří se dali pokřtít od Jana, tvoří Ježíš výjimku, neboť on tento křest nepotřeboval. On nepotřeboval pokání, protože nepoznal žádnou vinu. On také nebyl přivolan, nýbrž přichází sám od sebe. Evangelista říká, že *Ježíš přišel z Nazareta v Galileji a dal se od Jana v Jordáně pokřtít.* (Mk 1, 9)

Ježíš tedy sestoupil do řeky, která je obtěžkána vinami všech, kteří se před ním dali pokřtít křtem pokání. Je to první setkání Ježíše s tajemstvím viny, zla a hříchu.

Jordán totiž, ve kterém je Ježíš pokřtěn, není jakákoliv řeka. V průběhu dějin spásy se

Toto je můj milovaný Syn, v něm mám zalíbení ... (Mt 3, 13-17)

tato voda stala místem setkání s Bohem. Na příkaz proroka Eliáše má se bohatý, malomocenstvím napadený Námán Syrský, který nemohl být vyléčen ve své vlasti, vykoupat ve vodě Jordánu. (2 Král 5, 10) Jak prorok slíbil, Námán byl po této koupeli očištěn. Když Izraelité přicházeli poprvé do zaslíbené země a měli překročit Jordán, Hospodin pro ně vytvořil příhodný brod.

Pratoc Jakub, který musel zápasit s nadpozemským zjevením za raního jitra a od té doby musí kulhat, je zázračným způsobem převeden přes Jordán. (Gen 32, 11.33) Prorok Eliáš udeřil prorockým pláštěm do vod Jordánu, a ty se rozestoupily. (2 Král 2, 8) To všechno se událo v Jordánu. V tomto Jordánu, v místě, kde se Bůh setkává se svým lidem, kde Bůh zasahuje jako zachránce, pomáhá v nouzi, vytrhuje z bídy a hříchu,

v tomto Jordánu je křtěn Zachránce. Ne proto, že by tento křest potřeboval, nýbrž protože chtěl ukázat, že skrze jeho život bude svět zbaven viny, bezvýhodnosti života a že skrze něho se uskuteční naše záchrana.

Když Jan Křtitel říká: *Hle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa*, pak jde o poukaz velmi důležitý: je to Beránek, který bude Obětníkem i Obětí: je to poukaz na novozákonní bohoslužbu. Evangelista Jan poznamenává, že Ježíš byl ukřižován a zemřel právě v době, kdy byli v chrámě porázeni beránci pro velikonoční slavnost. (J 19, 31) Ježíšův křest a Ježíšova smrt mají tentýž význam. V jeho křtu se již ukazuje to, co se stane skrze jeho smrt: Ježíš je obětní Beránek, Zachránce z poroby hříchu, Vykupitel, který smířil lidstvo s Bohem.

SCHIZMA PŘEKONÁNO

Na nové konferenci pravoslavné církve, kterou vedl patriarcha Bartoloměj I., se podařilo překonat těžké schizma, které hrozilo uvnitř bulharské pravoslavné církve. Oba tábory se smířily.

POTŘEBA ANGAŽOVANĚJŠÍCH LAIKŮ

Jan Pavel II. vyslovil požadavek, aby se katoličtí laici více angažovali ve společnosti. Jak řekl při mši pro členy Katolické akce, laici by se měli více zasazovat o rozšíření »zralého křesťanského svědomí«, které by bylo schopno dát lidem jasnou orientaci při jejich rozhodování. V úzké spolupráci s klérem mají se laici ujmout také misijních úkolů ve společnosti. Měli by snažit o dialog s těmi, kteří jsou k Církvi lhostejní nebo nepřátelští.

-sks-

-sks-

Santa Maria ad praesepe

Nejstarší jesličky

Inocenc III. (1198-1216) dal oratorium znovu vybudovat. Práce byly dokončeny za pontifikátu Honoria IV. (1285-1287). Rozhodný vklad však pochází od papeže Mikuláše IV. (1288-1292), prvního františkána na papežském stolci. Byl velmi nakloněn účtě k »slamnému relikviáři, ve kterém leželo Jezulátko«. Když sv. František z Assisi inscenoval první živé jesličky r. 1223 v lesní jeskyni u Greccia, dal papež Mikuláš zhotovit sochy, které měly znovu navodit úctu k relikviím z Betléma. Pověřil tím velkého toskánského umělce Arnolfa z Cambia, který dílo zrealizoval v letech 1290-1292.

Jedná se o první znázornění jesliček pomocí soch, které znají dějiny. A mohlo být představeno jedině v Betlémě města Říma. Arnolfo koncipoval výjev do pravoúhlého výklenku, ve kterém jsou sochy umístěny tak, že tvoří jednotu. Je to jako místnost domu, do které právě dveřmi vstoupili tři mudrci. Zdá se, že jsou vytesáni právě v okamžiku, kdy překročili práh domu a dívají se po sobě, jako by jeden druhého pobízeli ke vstupu. Svatý Josef je skloněn, opřený o hůl a dívá se udiven na mudrce, který klečí před Dítětem. Dítě muselo původně ležet v jeslích velmi nízko nad zemí. Matka ležela vedle na lůžku jako novoroďička. Scéna narození byla koncipována tak, že velmi účinně vtahovala pozorovatele do celého dění. Gesta a pohledy postav vyjadřují velmi intenzivní zaujetí, úctu a úžas. Arnolfo zde postavil i dvě sochy proroků: Izaiáše, který drží svitek s nápisem: *Et pannis involutum, reclinavit Eum in Praesepe* (zavinutého v plénkách položila jej do jeslí) a krále Davida, který drží nápis: *Introite in atria: adorate Dominum in aula sancta Eius*

(Vstupte do příbytku a klaňte se Pánu v jeho svatě síni).

Původní umístění této posvátné scény, kterou chtěl mít první františkánský papež v Římě, je neznámé. Z celého souboru těchto prvních jesliček středověkého umělce se zachovaly jen zbytky. Zničeny byly bohužel i postavy Dítěte a Madony. V XVI. století je nahradila jiná socha a zbylé postavy byly rozmístěny tak, jak je Arnolfo původně rozestavil. (Viz ilustraci ve Světle 1/99 str. 8). Tyto zbytky jsou umístěny v kryptě kaple Nejsvětější svátosti a je možno je vidět ve dnech mezi Vánoce a svátkem Tří králů.

Relikvie Ježíšova dětství

O vánoční noci roku 1517 měl sv. Kajetán z Thieny, zakladatel teatinů, mimořádné vidění. Jeho životopisec o tom napsal: »Světce často navštěvoval kapli oratoria v bazilice Santa Maria Maggiore, aby zde potěšil své milující srdce. Tam se vrhl tváří až k zemi a před uctívanými jesličkami rozjímal o velké lásce našeho Boha, který se nechal zavinout do chudých plének jako dítě, protože on, nekonečná velikost, se chtěl ponížít. Když jednou klečel po slavnostních bohoslužbách o vánoční noci před božským Dítětem a propukl v pláč plný lítosti, prosil Matku Vykupitele, aby obměkčila jeho srdce ztvrdlé pýchou. Maria mu dovolila pohlédnout do nebe. Viděl, jak svatá Panna ozářená světlem tiskne Dítě na hrud' tak pevně, jako by se právě narodilo.« »Mé srdce bylo ztvrdlé (to mi můžete věřit),« píše sv. Kajetán sám v jednom dopise, »ale v jediném okamžiku je změnila. (...) Vzal jsem tedy křehké Dítě, tělo a šat věčného Slova, z její láskyplné náruče do své náruče.« Římský breviář poznamenává 7. srpna na svátek sv. Kajetána: *Romae*

Velkolepý interiér baziliky Santa Maria Maggiore

Vyhlášením dogmatu o Neposkvrněném početí Panny Marie v r. 1854 podpořil Pius IX. (1846-1878) i úctu posvátných relikvií, kterým dal definitivní místo v kryptě pod hlavním oltářem, kde jsou tyto vzácné ostatky uchovávány dodnes...

nocte natalitia ad praesepe Domini Infantem Iesum accipere meruit a Deipara in ulnas suas. (V Římě o vánoční noci u jesliček Páně zasloužil přijmout od Bohorodičky Dítě Ježíše do své náruče.) Od té doby úcta k dětství našeho Pána v této oratoři a u římského lidu značně vzrostla.

Při nebezpečích, která hrozila Církvi, a při morových ranách konala se v tomto století procesie, která od tohoto oltáře buďto vycházela, nebo jej měla za svůj konečný cíl. Papežové zde po vzoru svých předchůdců ve chvílích největší tísně prosili Matku Boží o pomoc.

Z liturgických obřadů v Santa Maria Maggiore, jejichž památku kanovníci zaznamenali, je možno připomenout procesie Lva X. (1513-1521) v roce 1521.

Tento papež jistě nevynikal vysoce morálními zásadami a způsobem života, nýbrž spíše nádherou svého dvora, pohodlným životem a slabou povahou. Vatikán opouštěl pouze tehdy, když se vydával na lov. Za jeho pontifikátu došlo k nejtragičtější události církevní dějin: k rozkolu s Lutherem, kterého Lev odsoudil ve slavné bule *Exsurge Domine* v r. 1520. V této těžké hodině Církve vyšel bos v zimě z Vatikánu a odebral se

k Sancta Maria Maggiore, aby zde prosil o pomoc a posilu.

V této oratoři, která přechovávala znamení Ježíšova dětství, chtěl sv. Ignác z Loyoly v roce 1538 slavit svou první mši svatou; zde, na tomto místě, které zpřítomňuje tajemství, že Bůh se stal člověkem, často klekával sv. Filip Neri.

Pius V. (1566-1572), který velice uctíval tyto relikvie, účastnil se zde posvátného officia a celebrou zde mše svaté. O vánoční noci putoval tento svatý papež bos jako chudí pastýři do baziliky. Věřící tím bývali hluboce dojatai. Obnovil také dávnou tradici podle *Ordo Romanus*: Invitatorium, úvod k denní modlitbě, se zpívalo ještě před příchodem papeže na znamení, že božské Dítě v chudých jesličkách svým pláčem volá pastýře, aby se přišli poklonit.

Svaté jesličky

Dnes jsou z tohoto *Oratorium ad Praesepe* k vidění jen některé pozůstatky, uložené v kapli Nejsvětější svátosti, kterou dal zbudovat Sixtus V. Oratoř, která byla v r. 1527 při přepadení Říma (Sacco di Roma) těžce zpusťována, byla opět obnovena za Sixta V. (1585-1590) právě v této kapli. Papež pověřil architekta Dominika Fontana

nu, aby ji přemístil do krypty uprostřed této kaple. Tam byly také přemístěny relikvie svatých jesliček. Ty se do té doby nacházely v olovené skříni uvnitř oltáře, protože žoldáci ukradli vzácný relikviář.

Když relikvie přežily Sacco di Roma, byly nicméně ještě dvakrát ve vážném nebezpečí. Poprvé, když francouzské vojsko vtrhlo do baziliky a uloupilo její poklady. Odnesli však pouze relikviář, který dala pořídit Markéta Rakouská r. 1606. Samotnou relikvii ušetřili. Podruhé to bylo v r. 1848 za nepokojů při vzniku Římské republiky, kdy opět došlo k pokusu o vyloupení baziliky.

Vyhlášením dogmatu o Nepsokvmeném počtu Panny Marie v r. 1854 podpořil Pius IX. (1846-1878) i úctu posvátných relikvií, kterým dal definitivní místo v kryptě pod hlavním oltářem, kde jsou tyto vzácné ostatky uchovávány dodnes v relikviáři, který dala zhotovit jedna španělská kněžna. Jeho nástupce Lev XIII. (1878-1903) chtěl, aby byly ostatky vystaveny k úctě věřících každého 25. v měsíci.

Nevíme s naprostou jistotou, zda tyto zlomky dřeva, které jsou podle tradice po staletí předmětem úcty, pocházejí skutečně z původních jesliček, do kterých byl položen novorozený Ježíšek. Je však historicky doloženo, že toto dřevo nesporně pochází ze žlabu, jaké se v Palestině používaly. Mikroskopickým průzkumem bylo prokázáno, že pocházejí z Kristovy doby: jedná se o zvláštní dřevo z červeného javoru z tamní krajiny. Dnes jsou relikvie vystavovány o Vánocích na hlavním oltáři. Prudentius zpívá: *O Sancta Praesepis tui, / aeterne Rex, Cunabula! / polisque per saeculum sacra!* (O svatá kolébko tvých jeslí, / věčný Králi, / svatá pro lid na věky!)

30giorni 12/94
Překlad IŠ-

Hus a Savonarola: oba blahořečení?

Před 500 lety byl ve Florencii na Piazza della Signoria oběšen dominikánský převor, kazatel a odvážný kritik zlořádů v Církvi Girolamo Savonarola. Mrtvé tělo bylo spáleno jako tělo kacíře. Jeho osud do jisté míry připomíná osud našeho Mistra Jana Husa. Také Savonarola vystoupil se zápallem proti zlořádům v Církvi a nešetřil ani samotného papeže Alexandra VI., jednoho z nejhorších vůbec, který svým způsobem života dával veřejné pohoršení. Také on se opíral při svých reformních snahách o světskou moc, konkrétně o moc francouzského krále Karla VIII., právě tak jako Hus nalezl útočiště u krále Václava IV. Savonarola vyhlásil ve Florencii tzv. Kristovu republiku, která v některých ohledech připomínala demokratické zřízení moderní doby. Statečnému florentskému kazateli se nedá upřít asketický život, nadšení pro Krista, láska k Církvi a nevšední odvaha. Byl neobyčejně vzdělaný, zvláště jeho eschatologický výklad Písma sv. může v mnoha bodech posloužit i dnes. Savonarola na rozdíl od některých současných teologů bral vážně předpovědi Božích trestů v Písmě sv., zejména v Apokalypse, jestliže se lidé nezmění a nenapraví svůj život.

K záporným stránkám jeho činnosti patří negativní vztah k umění a falešná představa, že nápravu poměrů je možno dosáhnout shora světskou mocí, politikou. Přes výslovný zákaz papeže, který se řídil správnou naukou Církve, přijal tzv. ordál (Boží soud), tj. zkoušku ohněm na důkaz své neviny. Nakonec se k tomuto ordálu vůbec nedostavil, ale poslal místo sebe jednoho řádového spolubratra. Nicméně tyto nedostatky nemohou znevažovat jednoznačně kladné hodnocení Savonaroly jako muže Božího, proroka své doby, který se stal obětí intrik a zvůle zesvětštělého kléru tehdejší re-

nezanční epochy, jednoho z nejsmutnějších období církevních dějin. Když nehodný papež Alexandr VI. chtěl nepohodlného florentského kazatele umlčet korupcí a nabídl mu kardinálský klobouk, odepsal mu Savonarola doslova: „Nechci žádný červený klobouk, když, tak jedině mučednickou korunu.“ To je dostatečným svědectvím o Savonarolově velikosti. Dominikánský řád požádal v r. 1997 o zahájení procesu blahořečení.

Podobnost Savonaroly s Husem je natolik nápadná, že by mohla svádět k požadavku zahájit stejný proces beatifikace také u něho. Ani Husovi nelze upřít odvahu, hlubokou víru a upřímnou snahu o nápravu zlořádů. Přesto však je mezi oběma postavami zásadní odlišnost. Savonarola na rozdíl od Husa byl ve své nauce pravověrný, nikdo nenalezl v jeho spisech a dopisech jediný blud. I když papeže Alexandra VI. nazývá Antikristem, důsledně oděluje jeho osobu od úřadu náměstka Kristova, který je svatý a postavený na mučednické smrti sv. Petra. Savonarola podporuje svým argumentem nejen duchovní, ale i pozemskou moc papeže a jedině v ní vidí záruky jednoty Církve přesně v duchu katolické nauky. Byla to právě obrovská úcta, kterou k úřadu náměstka Kristova choval, co ho hnalo k nejostřejším výrokům na adresu života papeže Alexandra VI., neboť nesnesl pomyslení, že tak vznešený a důstojný úřad znesvěcuje muž nízkých mravních kvalit. Hus naproti tomu v duchu Wicliffovy nauky papežský primát přinejmenším zpochybňuje, vidí v něm čistě světské ustanovení. Bludy, které kostnický koncil vytkl Husovi (celkem 30 bludných vět nalezených v jeho spisech), jsou skutečně bludy a Církev nikdy neprohlásila za blahoslaveného někoho, kdo bludy hlásal a až do konce života v nich setrval. Cír-

kev tedy v kauze Husově nemůže učinit nic jiného než to, co již učinila: odsoudit, že byl upálen světskou mocí za přesvědčení, jako násilný akt, který striktně odporuje svobodě svědomí. To prohlásil na Druhém vatikánském koncilu ve svém památném vystoupení o náboženské svobodě kardinál Josef Beran. Nynější Sv. otec Jan Pavel II. při své návštěvě naší vlasti vyzval k většímu zájmu o Husovo teologické myšlení. Jistě, Hus může v těch bodech své nauky, kde zůstává pravověrným (například o úctě k P. Marii) v lecčems obohatit i současné teologické myšlení, tak jako je obohatili už ve starověku Origenes a Klement Alexandrijský, v jejichž spisech jsou sice bludy, ale v těch otázkách, kde zůstali pravověrní, poskytl teologii některé cenné podněty. Proč by totéž nemohlo platit i o Husovi, ovšem za předpokladu, že jeho bludy budou skutečně uznány jako bludy a tato realita se nestane předmětem kamufláží?

A ještě na závěr: Savonarola žil v době, kdy se na papežském stolci střídali mužové pochybných duchovních a morálních kvalit. Co by asi dal za to, aby tam usedla osobnost typu nynějšího Sv. otce! Jak málo si vážíme toho, že v posledních stáletích se střídají na stolci sv. Petra mužové svatého života! Kolik nespravedlivých útoků musí Jan Pavel II. vyslechnout proti své osobě od jistých teologů, kteří à la Hans Küng jej označují za „duchovního diktátora“ apod. To všechno nikoliv ve jménu nápravy mravů, ale naopak ve jménu jejich uvolnění, neboť co jiného jsou požadavky uznání bezhříšnosti mimo manželského poměru, umělé antikoncepce nebo dokonce interrupce? Dokážeme si živě představit, komu by asi dnes Savonarola adresoval své označení „Antikrist“!

Radomír Malý

Skleničku Karlu Marxovi »na zdraví«

Ke své poctě vytrvale falšován

Autor si bere na mušku tři citáty, které marxisté vytrvale používají, aby ukázal, jak marxisté manipulují s proletariátem, a nakonec poukazuje na spis ČERNÁ KNIHA KOMUNISMU, která je jeho bilancí. K. Löw je vedoucím katedry politických věd na univerzitě v Bayreuthu.

22. května 1998 přinesl jeden přední německý ilustrovaný magazín dvoustránkovou reklamu jednoho prodejce aut. Jako poučač použil známou fotografii Karla Marxe. Je to zřejmě velmi nosný prvek pro reklamu.

V tomto případě mu dali do úst slova: »Svoboda je luxus, který si každý nemůže dovořit.«⁽¹⁾ Kdopak dnes ještě ví, že tento citát nemá s Marxem nic společného, že jeho autorem je první říšský kancléř Otto von Bismarck.⁽²⁾ Tato epizoda je dalším dokladem již dříve konstatované skutečnosti: Marx je jako »žolík«, který se hodí všude, kde se hledá nějaké známé jméno, asociace s něčím, čemu se má uvěřit.⁽³⁾

8. května, tedy dva týdny předtím, se objevilo v jedné novinách⁽⁴⁾ kuriózní oznámení pod titulem: *Skleničku Marxovi „na zdraví“*, doprovázené karikaturou. Představuje Marxe, jak na čtenáře vyplazuje jazyk. Text nabízí další úvahu. Obsahuje tři Marxovy citáty, které mají představit Marxe v tom nejvýhodnějším světle:

1. »...rozvrátit všechny poměry, ve kterých se člověk nachází jako ponížená, zotročená, opuštěná a pohrdaná bytost.«

2. »De omnibus dubitandum.«

3. »...při čemž svobodný rozvoj jednotlivce je podmínkou pro svobodný rozvoj všech.«

Dále v těchto novinách stojí: »Více než 180 marxistek a marxistů gratuluje Marxovi k jeho 180. narozeninám.« Řada gratulantů začíná Hansem Hennin-

gem Adlerem a končí Gerhardem Zwerenzem. A text dále pokračuje: »Podepsalo se 262 signatářek a signatářů ze všech spolkových zemí, odborářek a odborářů, vědkyň a vědců, umělkyň a umělců, ať už bezpartijních nebo z PDS (východoněmečtí komunisté), zelených, PD (sociální demokraté), DKP (západoněmečtí komunisté), mezi nimi řada poslanců spolkového sněmu a zemských sněmů i obecních zastupitelstev.«

Na rozdíl od Bismarckova výroku tentokrát všechny tři citáty skutečně patří Marxovi. Dokazují však skutečně to, co mají dokázat, totiž, že Marx byl naprosto nedogmatický a usiloval o osvobození člověka? Odpověď zní zcela jednoznačně: Ne!

Věta »zvrátit všechny poměry, ve kterých se člověk nachází jako ponížená, zotročená, opuštěná a pohrdaná bytost« je znovu a znovu uváděna jako důkaz pro Marxovu humanistickou motivaci. Nebyla však napsána takto izolovaně, je spíše zasazena do eseje *Ke kritice Hegelovy filozofie práva*,⁽⁵⁾ kde tvoří součást delší věty.

Začátek této věty zní: **Kritika náboženství končí naukou, že člověk je nejvyšší bytostí pro člověka, tedy kategorickým imperativem rozvrátit všechny poměry...**

Z toho vyplývá, že jestliže »člověk je nejvyšší bytostí pro člověka«, pak to první, co zde autor hlásá, je **smrt Boha, a nikoliv osvobození člověka.**

Je pak jen samozřejmé, že důraz se klade na slova »rozvrátit všechny poměry«, zatímco

MARXISMUS NENÍ MRTVÝ!

Na konci r. 1989 neodnesli marxistickou ideologii do hrobu. Žije dále v ideologiích levicových socialistických a komunistických stran, které v posledních letech prožívají svou renesanci v řadě zemí: Rusku, Itálii, Česku, Švédsku a Německu (PDS).

Marxismus žije skrytě i v buržoazním prostředí v školních a výchovných systémech přeměněných na domnělou autonomii člověka, v pojetí »občanského« manželství a rodiny a v jiných formách. Je to výsledek úsilí kulturní revoluce, kterou zahájila v r. 1968 neomarxistická frankfurtská škola.

stížnost na ponížení člověka už se nezdůrazňuje, což je příznačné pro skutečnost, že »ničitelé«, jak Marxe již od mládí označovali,⁽⁶⁾ šlo především o to, »rozvrátit všechny poměry«, udělat revoluci, a poukaz na nuzné postavení širokých kruhů obyvatelstva měl posloužit spíše jen pro zkrášlení. O tom svědčí četné pasáže Marxova článku. Např.: »Válku německým poměrům. Samozřejmě. Ony jsou pod úrovní dějin, ony jsou pod všechnu kritiku, ale zůstanou předmětem kritiky jako zločinec, který je pod úrovní humanity, ale který zůstává objektem pro popravčího (...) Jejím objektem je nepřítel, kterého **nechce porazit, nýbrž zničit.**«⁽⁷⁾

Článek »Ke kritice Hegelovy filozofie práva (...)« napsal Marx v bezprostřední návaznosti na stať »K židovství«. Jakkoliv byl sám žid mezi židy se zcela dobrou znalostí židovského života v městě svého otce, zahrnul židy nespravedlivými, ve své ostrosti nevybíravými pašálními odsudky: »Nehledejme tajemství židovství v jeho náboženství, nýbrž hledejme tajemství ve skutečných židech. Jaký je světový základ židovství? Praktická potřeba, vlastní prospěch. Jaký je světový kult židů? Čachry a nepoctivý obchod. Jaký je jejich světový bůh? Peníze. Nuže. Emancipace od čachrů a peněz, tedy od praktického a reálného židovství, to by byla sebeemancipace naší doby.«⁽⁸⁾ Engels a jeho přítel Marx si vzali za cíl, jak sami sebevědomě prohlašují, »bezohlednou kritiku všeho

existujícího«,⁽⁹⁾ »nemilosrdnou kritiku pro všechno«⁽¹⁰⁾ a v různých řečnických obměnách vícekrát písemně potvrdili, že svůj komunismus nazývají »**totální protiklad proti stávajícímu světovému řádu.**«⁽¹¹⁾ Prvním úkolem tisku je nyní podemlít všechny základy současného politického stavu.«⁽¹²⁾

Pro Marxe je »ve státě dánském všechno špatné.«⁽¹³⁾ Kdo tyto citáty vezme střízlivě na vědomí, ví s pravděpodobností, která hraničí s jistotou, že relativní věta o »kategorickém imperativu« nijak nerelativizuje záměr »rozvrátit všechny poměry«. Podle jejich pojetí je všechno bez výjimky špatné. Proto se říká v »Komunistickém manifestu: »**Zbourání celého dosavadního společenského řádu.**« V tomto duchu napsal jeden student na zeď bayreutské univerzity: »Všechno stojí za h...«

»De omnibus dubitandum« – je třeba o všem pochybovat – se hodí na skeptika, který nechce nic vědět o žádných dogmatech ani o uznaných historických zákonitostech a také nemá pranic společného s komunistickými aparátčiky: má to být zřejmě další důkaz, jak velice byl Marx vzdálen od ortodoxních marxistů. Ale když se na tento citát podíváme blíže, tento důkaz ztrácí platnost.

V jaké souvislosti se vůbec objevuje? Toto »motto« napsal Marx 18. dubna 1865 své neteři Nanettě Philipsově v jednom »dotazníku«, který byl tehdy ve společnosti oblíbený jako podnět k projevení duchaplnosti, vtipnosti.⁽¹⁵⁾ Její otec Lion Phi-

lips, buržoazně založený bankéř, spravoval jmění Karlovy matky. Aby pohnul svého strýce k předčasnému vyplacení dědictví po matce, musel Karel zapřít svou revolučnost a vystupovat před svým strýcem, který spekuloval na burze,⁽¹⁶⁾ jako rovný s rovným. V tomto dotazníku současně nazývá Marx důrazně známého Ferdinanda Lassalla »můj přítel«.⁽¹⁸⁾ Tento »přítel« má být použit jako nástroj, aby Marx zaimponoval strýci cizím peřím. Marx prosí Lassalla: » Ty víš, že já chci se svým strýcem (který spravuje jmění mé matky a již dříve udělal významné narážky na můj dědický podíl) uvést obtížné finanční záležitosti do pořádku. Strýc je nepovolený, ale také velice ješitný na moje spisovatelské umění. Musíš mi tedy napsat, jak velký úspěch měla moje knížka proti Vogtovi, o našich společných novinářských plánech. Musíš to napsat tak, abych strýci mohl dát »důvěrně« do toho dopisu nahlédnout«.⁽¹⁹⁾ (Kniha Vogt znamenala ve skutečnosti úplný debakl a žádná novinářská spolupráce s Lassallem nikdy neexistovala.)

Současně s tímto dopisem psal Marx Engelsovi list, ve kterém svého »přítele« Lassalla nazývá »vaserpolským židem,⁽²⁰⁾ jehož otec musel být negr, který utekl spolu s Mojžíšem z Egypta...⁽²¹⁾«

Cítat, že je třeba o všem pochybovat, ani nic podobného nenapsal Marx nikdy nikomu ze svých druhů a spolubojovníků. Také třetí cítat by měl být dokladem svobodmilovného ducha Marxova. Je vytažen z »Komunistického manifestu«, který se objevil právě před 150 lety. Tento manifest však naopak obsahuje nelibostnou kritiku všeho, co existuje. Manifest kulminuje slovy: »Komunisté kašlou na to, aby tyto své úmysly a záměry skrývali. Prohlašují otevřeně, že mohou svého cíle dosáhnout jen tehdy, když násilným převratem zvrátí celý dosavadní společenský řád.«⁽²²⁾

Dále jsou popsány detaily tohoto převratu: »pozvednutí proletariátu na vládnoucí třídu«,⁽²³⁾ »svržení buržoazní vlády a uchopení politické moci proletariátem«.⁽²⁴⁾

Ve skutečnosti proletariát podle pojmového vymezení v Manifestu, tzn. tovární dělníci bez občanské rodiny a bez národního povědomí,⁽²⁵⁾ prakticky neexistoval. Proto se Marxovi přátelé zasazovali proti všeobecnému hlasovacímu právu. »...dokud se nám nepodaří strhnout do hnutí také venkov, nemá městský proletariát ty nejmenší vyhlídky, aby při všeobecném volebním právu uspěl. Volební právo není pro proletariát zbraň, nýbrž podvod.«⁽²⁶⁾

Podíl továrních dělníků totiž činil 5 % veškerého obyvatelstva. 27 let po vydání Manifestu řekl Marx: »Předně, pracující třída v Německu se skládá převážně z rolníků, a ne z proletářů.«⁽²⁷⁾

Aby tedy zachránili demokracii, museli demokraté sáhnou ke zbrani proti komunistům, jak se stalo v r. 1919 především v Berlíně. Radikální změnu majetkových poměrů⁽²⁸⁾ předvedl teprve Stalin, když zlomil odpor ukrajinských rolníků nařízenými masovými vraždami a Wvyladověním.

Ale soudruzi komunisté šli dále a žádali výslovně: »**Zrušit rodinu!**« To, co si myslí o manželství a rodině a co by chtěli změnit, nese přímo patologické rysy: »Změnit rodinu! Dokonce ti nejradiálnějši se rozčilují nad tímto hanebným záměrem komunistů. Ale na čem spočívá buržoazní rodina? Na kapitálu, na soukromém vlastnictví. Dokonale se rozvíjí a existuje jen v buržoazii; ale ona nachází své vyústění ve vynucené promiskuitě proletářů a v prostituci.«⁽²⁹⁾ K tomu je každý komentář zbytečný.

Nejdříve tedy násilí, neúprosná bezohlednost, despotismus. Někde ve velké dálce za proudy krve, po přesvědčovací převýchově socialistického člověka

Ein Glas auf Karl Marx

»Alle Verhältnisse umzuwerfen, in denen der Mensch ein erniedrigtes, ein geknechtetes, ein verlassenes, ein verächtliches Wesen ist - dieser Anspruch hätte gereicht, um seinen Geburtstag zu feiern. Wir haben noch mehr Gründe Marx' radikale, an die Wurzeln gehende Analyse und Kritik des Kapitalismus, seine dialektische Methode, seine Praxis, die Welt nicht nur neu zu interpretieren, sondern zu verändern.

Bitteren Spott hat Karl Marx ausgegossen über Delebigkeiten an der Politik und Anpassungen an den Zeitgeist, den Übernehmen wir. Sympathisch ist uns sein Lebensmotto *de omnibus dubitandum*: an allem ist zu zweifeln. Eine Alternative sehen wir in einem Sozialismus, *»warin die freie Entwicklung eines jeden die Bedingung für die freie Entwicklung aller ist«*

Mehr als 180 Marxistinnen und Marxisten gratulieren Karl Marx zu seinem 181. Geburtstag

SKLENIČKU NA KARLA MARXE

»**Rozvrátit všechny poměry, ve kterých se člověk nachází jako ponížená, ztročená, opuštěná a pohrdaná bytost**« – tento výrok by měl stačit, abychom oslavovali jeho narozeniny. Máme ještě více důvodů, abychom Marxovu radikální analýzu, která jde na kořen věcí, kritiku kapitalismu, jeho dialektickou metodu a jeho praxi nejen nově interpretovali, ale i měnili.

Trpký výsměch, který Marx vychrlil na zvlí politiků a na přizpůsobování duchu doby, plně přejímáme. Je nám sympatické jeho životní motto »**de omnibus dubitandum**« – o všem je třeba pochybovat. Alternativu vidíme v socialismu, »**v němž svobodný rozvoj jednotlivce je podmínkou pro svobodný rozvoj všech**«.

Více než 180 marxistek a marxistů gratuluje Marxovi k jeho 180. narozeninám.

začne někdy stav, v němž »svobodný rozvoj každého jedince je podmínkou pro rozvoj všech«.

Dobré důvody nasvědčují, že tato okřídlená slova byla napsána na nátlak zadavatelů, tj. Svazu komunistů, neboť v návrhu »Komunistického vyznání víry« z léta 1947, pro který byli Marx a Engels podkladem, odpovídá se na otázku, co je cílem komunismu: »Zaříditi společnost tak, aby každý její člen mohl rozvíjet a používat tytéž stejné prostředky a síly v dokonalé svobodě, aniž by se tím dotýkal základních podmínek.«⁽³⁰⁾

Marxova a Engelsova díla obsahují 42 svazků. Literární odkaz pod označením »Marx/Engels Gesamtausgabe« obsahuje 350 knih s celkovým počtem 210 000 stran. Je to regál

dlouhý 15 m a těžký 150 kg. V jakém vztahu stojí tři výše citované věty k tomuto celku? Jsou opravdu typické pro toto dílo jako celek?

Již 1996 se objevila kniha »Mýtus Marxe a jeho chaplíků – Jak se dělají z pohádek dějiny«, v níž se říká: »Ti, kteří se vyjadřují k tématu Marx, ukrájí si podle nálady a potřeby věty, až si najdou tučet trefných formulací a jak na modlitebním mlýnku opakují: „Já nejsem marxista.“ „Vědomí je určeno společenským bytím.“ „Změnit všechny poměry, ve kterých se člověk nachází jako ponížená, ztročená, opuštěná a pohrdaná bytost.“ „Na místo staré buržoazní společnosti (...) nastupuje asociace, ve které svobodný

Pokračování na str. 10 ∞

rozvoj jedince je podmínkou pro rozvoj všech.“ „Je třeba o všem pochybovat.“ Je to daleko méně než promile jednoho promile celku.«

Inzerát 262 marxistek a marxistů je nejlepším důkazem tohoto tvrzení: Tři citované věty nejsou tři příklady, které mluví za mnohé, nýbrž tři unikáty, které se proto znovu a znovu stavějí do záře reflektorů, aby u pozorovatele s vybledlým povědomím vyvolaly dojem pravděpodobnosti. Naopak těmi texty, které vyjadřují bezohlednou revoluční vášeň, touhu po vyvolání krize, které schvalují rudý teror a diktaturu proletariátu, těmi je možno vyplnit celé svazky. Ale ty zůstávají jako vybledlé, bez povšimnutí, neznámé.

Ve stejném měsíci jako uvedené publikace objevil se na německém trhu dokument »Černá kniha komunismu – potlačování, zločiny a teror«. V úvodu píše Stéphan Courtois: »**Všeho všudy přichází bilance komunistického světového hnutí na téměř jedno sto milionů mrtvých.**«⁽³²⁾ Všichni odpovědní organizátoři tohoto masového vraždění se pokládali za marxisty. Pochopili snad špatně Marxe a jen zneužili jeho jméno?

V doslovu, který nese nápis »Proč?«, si Courtois klade tuto otázku a dospívá k závěru: »Ve jménu pravdy svého poselství přešli bolševici od symbolického násilí ke skutečnému použití násilí a zřídili absolutní panství zvůle. Nazvali je „diktatura proletariátu“ a použili tak výrazu, který Marx vyslovil jedenkrát docela náhodou v jednom dopise.«⁽³³⁾

Toto Courtoisovo tvrzení je naprosto falešné. Od r. 1848 do r. 1875 propagoval Marx výslovně anebo záměrně diktaturu proletariátu, záměrně v Manifestu komunistické strany. Výslovně požadavek, aby proletáři, kteří se dostali k moci, uplatňovali despotické prostředky, poprvé vyslovil v »Třídních bojích ve Francii v letech 1848 až 1850«: »Tento socialismus je perma-

nentní vyhlášení revoluce, třídní diktatury proletariátu jako nezbytný přechodný bod k vytvoření beztřídní společnosti vůbec (...)»⁽³⁴⁾ V Kritice Gothajského programu 1875 opakuje Marx tento postulat s naprostou samozřejmostí: »Mezi kapitalistickou a komunistickou společností leží období revoluční proměny jedné v druhou. Tomu odpovídá přechodná politická perioda, ve které stát nemůže být nic jiného než diktatura proletariátu.«⁽³⁵⁾

Proč přidal Courtois k bezpečným mýtům na záchranu Marxovy cti ještě tuto falešnou výpověď? Odpověď zatím dluží.

Je-li správné to, co říká Thomas Mann: »Knihy dneška jsou skutky zítřka«, a Lenin: »Bez teorie není revoluce«, pak genealogie zla, kterou popisuje »Černá kniha komunismu«, nezačíná Říjnovou revolucí, nýbrž daleko dříve a vyplatí se pohledat společného jmenovatele pro všechny, kdo jsou odpovědní za komunistické vraždy, totiž Marxe, a to pokud možno bez mentálních bariér.

Vraťme se ještě k reklamě »Více než 180 marxistek a marxistů gratuluje...« Marx přece musí při tom prohlásit: »Je ne suis pas Marxiste« a dodat, že přece není žádným dogmatikem, ani se nikdy nepokládal za neomylného papeže pro své hnutí, a proto se na něho »marxisté« nemohou odvolávat. »Já nejsem žádný marxista,« také opakují stále lidé té nejrůznější duchovní provenience.

Těch 262, kteří pozvedli pohár k Marxově počtě, si mohou ovšem klidně říkat marxisté, aniž by porušili jeho »odkaz«. I to kafemlýnkové opakování tří citátů, které z něho dělají proti jeho vůli duchovního průkopníka politické svobody, dá se uvést do souladu s jeho zdařilou taktikou kamufláže. »Hloupě německé publikum,«⁽³⁶⁾ na které Marx vyplazuje jazyk, se musí ovšem nadlouho smířit s tím, že je obětí takové frašky.

Der Fels 11/98

TELEVIZE má často větší vliv než rodina. Mnoho rodičů si dnes zoufá nad svými dětmi. Nemohou k nim najít žádný přístup. Děti si nedají v ničem říct, dávají drzé odpovědi a mají tvrdé srdce.

KDE SE TO V NICH VZALO?

Odborníci vidí dvě hlavní příčiny: vzory z televize a rozpad rodiny. Televize se pro dnešní lidi stala novou kazatelnou. Tam se učí, jak si mají počínat a jak se má žít. Obrazy brutality a násilí formují mladé duše. Představení podněcuje k napodobování. Každodenní několikahodinové sledování televize rozbíjí rodinu. Nejvíce přitom trápí děti. Děti se nepotřebují jen zabavit. Potřebují lásku a rodiče. Posadte se častěji spolu!

! Když se televize stane vášní, rozbije to rodinu, posadte se častěji spolu! ! Mnoho televize vede k lenosti v myšlení! Pohovořte si raději se svými dětmi! ! Televize je velký svůdce. Nevydávej se mu napospas!

Poznámky:

- (1) FOCUS 22/98 vom 25. května 1998.
- (2) So die Fa. Sixt auf Anfrage des Autors.
- (3) Konrad Löw „Kam das Ende vor dem Anfang? 150 Jahre Manifest der Kommunistischen Partei“ Köln 1998 S. 129.
- (4) Freitag Nr. 20, 8. května 98.
- (5) Marx, Karl/Engels Friedrich Werke (MEW). Hrsg. vom Institut f. Marxismus-Leninismus beim ZK der SED, Berlin (Ost) 1956 nn. I, 385.
- (6) Hans M. Enzensberger „Gespräche mit Marx und Engels“ Frankfurt a.M. 1981 S. 50.
- (7) MEW (jako u 5) I, 380.
- (8) MEW (jako u 5) I, 372 n.
- (9) MEW (jako u 5) I, 344.
- (10) MEW (jako u 5) 27, 190.
- (11) MEW (jako u 5) 3, 457.
- (12) MEW (jako u 5) 6, 234.
- (13) MEW (wie Anm. 5) 28, 13.
- (14) MEW (jako u 5) 4, 493.
- (15) Werner Blumenberg „Ein unbekanntes Kapitel...“ in: Internat. Revue of Social History, Volume I (1956) S. 108.
- (16) MEW (jako u 5) 30, 665.
- (17) MEW (jako u 5) 31, 432.
- (18) MEW (jako u 5) 30, 591.
- (19) MEW (jako u 5) 30, 588.
- (20) MEW (jako u 5) 30, 30.
- (21) MEW (jako u 5), 30, 258.
- (22) MEW (jako u 5) 4, 493.
- (23) MEW (jako u 5) 4, 481.
- (24) MEW (jako u 5) 4, 474.
- (25) MEW (jako u 5) 4, 472 a 479.
- (26) MEW (jako u 5) 16, 74.
- (27) MEW (jako u 5) 19, 27.
- (28) MEW (jako u 5) 4, 481.
- (29) MEW (jako u 5) 4, 478.
- (30) Nach Bert Andréas (Hrsg.) „Gri.indungsdokumente des Bundes der Kommunisten“ Hamburg 1969 S. 53.
- (31) Konrad Löw „Der Mythos Marx und seine Macher. Wie aus Geschichten Geschichte wird“ München 1996 S. 352.
- (32) S. Courtois u. a. „Das Schwarzbuch des Kommunismus. Unterdrückung, Verbrechen und Terror“ München 1998 S. 16.
- (33) tamtéž S. 808.
- (34) MEW (jako u 5) 7, 89.
- (35) MEW (jako u 5) 19, 28.
- (36) Karl Marx („Texte zur Methode und Praxis. Jugendschriften 1835-1841“ Reinbek 1965 S. 27) „In seinem Sessel behaglich dumm sitzt schweigend das deutsche Publikum.“

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XXIV.

KALICH SE TŘEMI
RŮŽEMI

Obtížně, opírajíc se o hůlku, vlekla se paní Iburga ulicemi Kolína. Již dávno nebyla vedoucí kuchyně od svatého Mergena. Stáří jí vzalo hodně sil. Poroučet už také tolik nemohla, protože stáří přináší lidem také pokoru. Brzy se vrátí do Boží ruky jako nemohoucí bytost, stejně tak, jak přišla na svět. Již dlouho byla paní Iburga přítelkyní všem, i paní probošce, která jí už dávno odpustila výroky o mlsném jazyčku a tlusté kachně.

Pro paní Iburgu byla cesta ke svatému Panteleonu obtížná. Musela často zastavit a odpočívat. Ale konečně byla u cíle a vkročila do dílny známého mistra Fridricha, velkého zlatníka v benediktinském klášteře sv. Pantaleona.

Kouř a výheň ji zaštipaly do očí a zdálo se jí, že vstoupila do kouzelnické kuchyně. Všude stály nádoby a kelímky. V jedné výhni hořel silný oheň, u kterého stál jeden učeň a vši silou šlapal měchy. U jedné malé kovadliny stála ohromná postava mistra Fridricha, který tepal kousek stříbra.

Pak uviděla Iburga něco velmi krásného, co bylo u zadní zdi pod oknem. Vypadalo to jako malý kostel, vyrobený ze zlata a stříbra a ozdobený na střeše soškami.

„Co to je?“ zeptala se zlatníka.

„To je relikviář svatého Maurina, kolínského opata a mučedníka,“ odpověděl Fridrich. „Má být uložen v kostele svatého Pantaleona.“

„Je to nádherné!“ zvolala Iburga a nemohla oči odtrhnout od té krásy.

„Musel jsem u toho hodně foukat!“ dodal učeň a znovu šlápl na měch.

„Ta schrána je moje mistrovské dílo, vrchol toho, co umím, k Boží slávě a cti jeho svatých,“ řekl zlatník. „Podívejme se, někdo sem jde. To je také zlatník, jmenuje se Gottfried, má dílnu v Deutzu a pracuje na relikviáři pro arcibiskupa Heriberta. Sláva jeho dílny se donesla až k nám. Nejprve jsem se tomu smál, ale nakonec mě to v hloubi duše zasáhlo. Sebral jsem se a šel jsem se do té jeho dílny za Rýn podívat. Přišel jsem tam nahněvaný, s pohrdáním na rtech. Ale to, co jsem tam viděl, ctihodná sestro...! To byla taková krása, taková nádhera, že jsem padl na kolena. Mně, starému muži, vstoupily do očí slzy. Pak jsem jen mistru Gottfriedovi stiskl ruku a odešel jsem, neschopen slova. Stal jsem se ve svých vlastních očích chudákem, ale přesto jsem bohatý, protože moje srdce bylo naplněno krásou.“

Mistr tiše pokýval hlavou. Beze slova se díval do dáli a v očích měl vzdálené, nekonečné obzory. „Musí přijít někdo jiný, větší, než jsem já, než je mistr Gottfried. Arcibiskup Filip chce nechat udělat relikviář pro svaté Tři krále, pro katedrálu. To musí být jedinečné dílo, nejkrásnější na zemi. Chtěl bych ho udělat tak, jak si to má duše představuje. Jen kdyby ty ty moje staré ruce ještě dokázaly! Ale on přijde, král zlatníků, a jeho relikviář bude hodný Tří králů.“

Mistr opět zmlkl a jeho pohled zabloudil až k vysokému mladému pomocníkovi, který pracoval na krásném filigránovém kuse. Pak, jako by se vrátil ze svého vnitřního světa, zeptal

se paní Iburgy: „A co vás k nám přivádí?“

„Chtěla bych, abyste vyrobil kalich. Chci ho dát jednomu knězi v den jeho kněžského svěcení,“ odpověděla Iburga.

„Kalich!“ řekl s úctou umělec, „To je posvátná věc! To je víc než sebevětší relikviář. Kalich, to je nádoba na Krev Kristovu. Chcete se podívat na nějaké vzory?“

„Ne, mistře. Nemyslím, že byste měl to pravé. Chtěla bych, aby ten kalich vypadal takto: z nohy by měly vyrůst tři větve, které se navzájem proplétají a na jejich koncích vykvétají tři růže, které tvoří samotný kalich. Dokázal byste to vyrobit, mistře?“

„Tři růže a z nich kalich?“ zamyslel se Fridrich. „To je neobvyklý motiv na posvátnou nádobu. Není to moc světské, růže, květiny na kalichu?“

„Nevím, pane,“ zamyslela se Iburga. „Ten, pro koho je ten kalich, má růže moc rád. Stokrát jsem ho viděla, jak nesl Panně Marii kytici. Vždy říkal, že růže jsou nejkrásnější Boží stvoření. Tak jsem si myslela, že byste mohl udělat kalich s růžemi.“

„Mistře Fridrichu, mohu udělat ten kalich?“ zapojil se do hovoru učeň. „Myslím, že ctihodná sestra má pravdu. Začíná nový čas, kdy budou lidé rozumět němému jásoťu všeho stvoření, který čeká jen na to, aby měl ohlas v ústech lidí. Ta touha začíná v srdcích, která rozumějí vzdechům celého stvoření a přenášejí je až do nebe. Boží dómy budou plné lesku, sloupy ponosou oblouhu

jako květiny, ponosou nebeskou modř a zář světla. Prosím, mistře, nechte mě dělat ten kalich, bude to má mistrovská práce.“

„Jsi už skutečný mistr!“ pochválila ho Iburga.

„Mikuláš je náš nejlepší učedník!“ zašeptal Iburze učeň, který právě přišel. „Je z Lotrinska, a už je skoro lepší než náš mistr. Ale o tom nemluvte.“

V příštích dnech přicházela Iburga často do zlatnické dílny, aby se podívala, jak pokračují práce na kalichu. Pozorovala jasný plamen, ve kterém se tavil ušlechtilý kov.

„Neuškodí ten plamen kalichu?“ ptala se starostlivě. Mikuláš se zasmál a začal jí vysvětlovat: „Stříbro a zlato, pokud nejsou pořádně rozžhavené, nedou tvarovat!“

Ve výhni zlatnické dílny rostl kalich se třemi růžemi.

V klášteře Steinfeld se v té době Heřman připravoval na přijetí svátosti kněžství. Již dříve složil sliby a tím se stal navěky řeholníkem. Myslel na tři koruny, které jsou ve znaku města Kolína, když odpovídal třikrát ano při slibech chudoby, čistoty a poslušnosti, když na svá ramena vzal Kristovo jho.

Poslední přípravy před kněžským svěcením vedl probošt Werner, který se po smrti Ulricha stal představeným kláštera. Jako zlatník formoval srdce těch, které Kristus povolal ke své službě. K tomuto dílu přistupoval s úctou. Tím, co vštěpoval svým žákům, také sám žil.

Pokračování příště

PASTÝŘI NEBO POLITIKOVÉ?

»Církev se musí více starat o křesťany a méně o politiku. Německá biskupská konference má 14 komisí, které se zabývají všemi možnými otázkami a vydávají k nim »papíry«. Ale kde je nějaký »papír o Bohu, o posledních věcech, o obrácení?« S tímto požadavkem vystoupil fuldský arcibiskup Johannes Dyba na zasedání Kruhu kardinála Höffenra v Bonu. Je to sdružení katolických poslanců a představitelů podniků a správy. Arcibiskup řekl, že má k nové vládě dva požadavky: Aby jako absolutní prioritu podporovala rodiny a všemi prostředky vystupovala proti příčinám úpadku mravní odpovědnosti a ztráty hodnot.

-sks-

Rub a líc spotřební společnosti

Svatý otec se v encyklice *Centesimus annus* zaměřuje také na „zvláštní problémy, projevující se v hospodářství vyspělých průmyslových zemí“. Upozorňuje na závažné problémy a nebezpečí naší doby, kterými se společenský život ve vyspělých zemích velmi komplikuje. Zvláště nás Jan Pavel II. varuje před nebezpečným úkazem spotřebního životního stylu.

Pojednává o tom takto: „Problém dnes nespočívá jenom v nabídce dostatečného množství zboží, nýbrž také v poptávce po jakosti zboží a služeb.

Požadavek uspokojivějšího a bohatšího života je sám o sobě oprávněný, je však přitom třeba zdůraznit novou odpovědnost a nová nebezpečí, jež s tím souvisejí. Ve způsobu, jak nové potřeby vznikají a jsou vymezovány, se vždy projevuje více či méně výstižné pojetí člověka a jeho skutečného blaha. Rozhodnutí pro určité formy výroby a spotřeby vyjadřuje vždy také určitou kulturu jako celkové pojetí života. Zde vzniká jev konzumentství, spotřebitelství.“ (CA, IV, 36)

V čem to spočívá? Předně v mylném názoru, že všechny hodnoty přicházejí člověku zvenčí. Z toho pak vyplývá zvrácený životní styl, který vynakládá všechny lidské síly na dosažení všeho, co přichází zvenčí, na zaměřenost k »mít«, »vlastnit«, a nikoli »být někým«, »být osobností«.

Svatý otec si dále všimá zvráceného způsobu, jak se utváří závislost spotřebitele na zboží a službách, které mu zvenčí nabízí reklama. Pomocí vtíravé reklamy se totiž vytvářejí „umělé potřeby, které brání vývoji zralé osobnosti. Křiklavým případem umělé spotřeby, která se obrací proti zdraví a důstojnosti člověka, jsou **drogy** a dále **pornografie**. Drogy stejně jako pornogra-

fie se snaží vyplnit vzniklou duchovní prázdnotu člověka.“

Je smutné, že takovéto úpadkové jevy spotřební společnosti patří k těm, které se ve velkém rozsahu šíří také v českém národě. Zdá se, že jsou to právě tyto odpadky vyspělejších společností, které se k nám přednostně šíří. Už proto, že vyspělejší společnosti jsou jimi přesyceny, a dále i proto, že se proti nim v tamních společnostech začíná tvrdě zasahovat ze strany zákonodárství a státu. Tak se ukazuje, že zatímco v Itálii se tvrdě postupuje proti organizovanému zločinu s drogami, podlouhnutí obchodníci s těmito omamnými jedy se stěhují k nám a do jiných postkomunistických zemí. Zatímco v civilizovaných státech se prosazuje zákaz prodeje pornografie ve středu měst a poblíž škol a jiných zařízení sloužících výchově a rekreaci mládeže, český národ prožívá největší záchvat zneužívání demokratických svobod k šíření pornografie.

Když se zmiňujeme o závislosti na drogách, je na místě se zmínit také o alkoholismu a kuřáctví. V tomto směru zaujímá český národ přední místo mezi národy světa. Roční potřeba cigaret a alkoholických nápojů v 80. letech 20. století v České republice kolísala, ale v prvním roce svobody, tj. v roce 1990, se pronikavě zvýšila. V roce 1990 se u nás vykouřilo 2 152 cigaret a vypilo se 7,2 litru destilátů, 155,2 litru

piva a 14,8 litrů vína na 1 obyvatele. Svobodný život v naší vlasti dává člověku velké příležitosti k rozvoji, ale také přináší nová nebezpečí.

V encyklice *Centesimus annus* se ovšem neodmítá samotná snaha člověka o nové a dokonalejší způsoby uspokojování potřeb. Mluví se o tom jasně: „Špatný není požadavek lepšího života, nýbrž životní styl, který předstírá, že je lepší, když se zaměřuje na vlastnění, a ne na bytí.“ (CA, IV, 36)

Svatý otec nezůstává u zjištění tohoto nepříznivého jevu, a vyzývá k jeho neodkladnému řešení. Jakým způsobem? Především výchovou – ať už školskou, nebo osvětovým působením hromadných sdělovacích prostředků: „Je proto naléhavě zapotřebí rozsáhlého výchovného a kulturního úsilí, zaměřeného na výchovu spotřebitele k odpovědnému spotřebitelskému chování, které zahrnuje výrazné vědomí odpovědnosti u výrobců, a především u pracovníků sdělovacích prostředků.“ (CA, IV, 36) Dodává však, že se to neobejde bez nutných zásahů státních úřadů.

Když se Jan Pavel II. zamýšlí nad jevem spotřebitelství, tak neopomíná připomenout ty nejchudší národy světa, které trpí hrozným nedostatkem. Na jedné straně obyvatelstvo vyspělejšího Severu žije na takové úrovni spotřeby, že má vážné problémy s otylostí a oddává se vyšším formám spotřeby, někdy uměle vytvářeným reklamou. Naproti tomu obyvatelstvo jižní části Země, a tohoto obyvatelstva je větší část, trpí trvale hladem, tj. především nedostatkem bílkovin. V současnosti jsou oblasti s naprostým nedostatkem bílkovin v Africe, v jižní a v jihovýchodní Asii a v Latinské a Jižní Americe. Výzkumy uvádějí, že hladem umírá každý rok asi 5 milionů lidí. Z miliardy dětí jich 650 mil. nikdy nedosáhne dospělosti.

Proto je na místě, když Svátý otec říká: „V této souvislosti nestačí připomenout povinnost lásky k bližnímu, tzn. povinnost **pomáhat vlastním přebytkem, ale někdy i tím, čeho člověk nemá nazbyt, aby poskytl to, co je nezbytné pro život chudého člověka**.“ Přitom nejde jen o pomoc jednotlivého člověka jinému ohroženému jedinci. Jde také o vztah mezi bohatším a chudším národem. To se týká zejména vlád vyspělých zemí a odpovědnosti v jejich rozhodování. Jejich „rozhodnutí poskytnout pomoc raději zde než jinde je vždy morálním a kulturním rozhodnutím. Znamená to dát nějakému lidu příležitost zhodnotit svou vlastní práci.“ (CA, IV, 36)

Vánoční poselství Urbi et Orbi Jana Pavla II.

Regem venturum Dominum, venite, adoremus! Králi a Pánu, jenž přichází, pojdme, klanějme se!

Tolikrát jsme opakovali tato slova v adventní době, a tak jsme vytvářeli ozvěnu očekávání celého lidstva.

Člověk, který je od svých vzdálených počátků orientován k budoucnosti, dychtí po Bohu, plnosti života. Ustavičně vzývá Spasitele, aby jej vysvobodil od zlého a od smrti, aby naplnil jeho vrozenou potřebu štěstí.

Již v rajske zahradě po prvotním hříchu mu věrný a milosrdný Otec slíbil Spasitele (srov. Gn 3,15), aby obnovil porušenou smlouvu a obnovil vztah přátelství, porozumění a pokoje.

Tato radostná zvěst svěřená synům Abrahamovým již od epochy exodu z Egypta (srov. Ex 3,6-8) se stále znovu ozývala jako volání naděje ústy izraelských proroků, kteří čas od času připomínali národu: *Prope est Dominus, venite, adoremus!* Pán je blízko, pojdme, klanějme se!

Pojdme se poklonit Bohu, který neopouští ty, kdo jej s upřímným srdcem hledají a snaží se zachovávat jeho zákon.

Na dně všech těchto rozhodnutí stojí pokaždé svobodná vůle lidského jedince, potřebující naši modlitbu, aby se jeho úmysly a snahy spojily s Boží milostí. A nejlepší cesta této lidské pomoci těm nejpotřebnějším by měla jít prostřednictvím panenské Matky. Proto můžeme říci se sv. Bernardem:

„Chceš-li něco obětovat Bohu – ať je to cokoli – nezapomeň to svěřit Marii, aby se vrátil dar k Rozdavateli darů stejnou cestou, kudy se k nám dostal. Bůh nám sice mohl libovolně vlít svou milost i bez tohoto vznešeného průtoku, ale chtěl se ti postarat o přívoz, na němž by ses k němu rychle dostal. Snad máš ruce ještě potřísněné krví a poskvěněné úplatky, protože ses ještě dobře neočistil. Proto nechceš-li být odmítnut se svým dárkem, vlož jej Panně Marii do přečistých a přehodných rukou. Vždyť její ruce jsou překrásné lilie, a ten, který lilie tolik miluje, nepohrdne tím, co najde v Mariiných rukou, i když to bude sebemenší.“

PhDr. P. T. Bahounek OP

Přijměte jeho poselství, které posiluje duše zmořené a ztrápené. *Prope est Dominus:* Věrný dávnému slibu uskutečňuje je Otec v tajemství Vánoc.

Ano, jeho slib, který živil důvěryplné očekávání tolika věřících, se stal darem v Betlémě uprostřed Svaté noci.

Včera nám to připomněla mešní liturgie: *Hodie scietis quia veniet Dominus et mane videbitis gloriam eius.* Dnes poznáte, že Pán přijde, a zítra uvidíte jeho slávu. Tuto noc jsme viděli Boží slávu, kterou zvěstoval radostný zpěv andělů; klaněli jsme se Králi, Pánu vesmíru, společně s pastýři, kteří hlídali svá stáda. Očima víry i my jsme viděli Knížete pokoje, jak odpočívá v jeslích, a u něho Marii a Josefa v tiché adoraci.

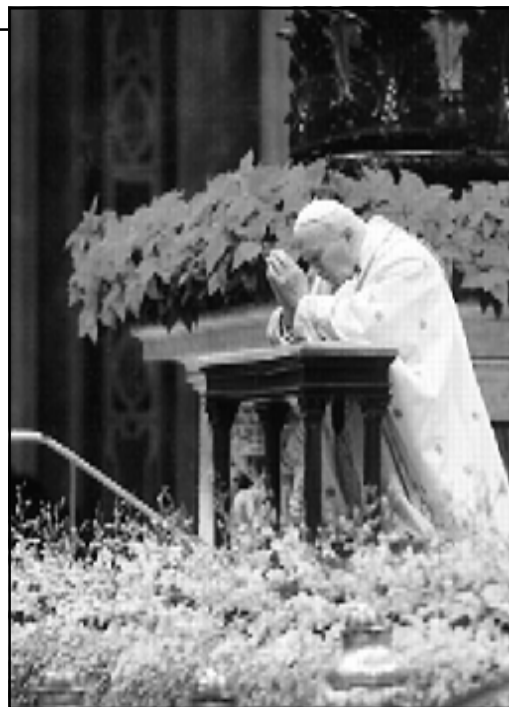
Dnes se připojujeme k nebeským zástupům, k pastýřům, kteří jsou u vytržení, a i my radostně zpíváme: *Christus natus est nobis, venite, adoremus!* Kristus se nám narodil, pojdme, klanějme se!

Od betlémské noci až dodnes ustavičně vyvolávají Vánoce hymny radosti, které vyjadřují Boží něhu zasetou do lidských srdcí. Ve všech jazycích světa se slaví největší a nejpokornější událost. Emanuel, Bůh je s námi navždy.

Kolik sugestivních písní vyvolaly Vánoce v každém národu a v každé kultuře! Kdo by neznal pocity, které v nás vyvolávají? Jejich melodie znovu ožívují tajemství Svaté noci; dokumentují tak, že evangelium a lidské cesty se setkávají. Ano, Vánoce vstoupily do srdcí národů, které vzhlížejí k Betlému se sdíleným obdivem. Také generální shromáždění Spojených národů jednomyslně uznalo maličké místo v Judsku (srov. Mt 2,6) za místo, pro které bude oslava Ježíšova narození v r. 2000 zvláštní příležitostí pro projekty naděje a míru.

Jak si však nevšimnout příkrého protikladu mezi jasnými vánočními zpěvy a tolika problémy přítomné doby? Seznamujeme se s nimi z přeplněných stránek zpravodajství, které každý den přinášejí televize a noviny a přelévají je z jedné polokoule glóbu na druhou: jsou to velmi skličující situace, u kterých nechybí vina, tedy lidská zloba potřísněná bratrovražednou nenávisťí a absurdním násilím.

Kéž nás světlo, které přichází z Betléma, uchrání od rizika, že se smíříme s tak bolestným a skličujícím scénářem. Kéž

v poselství Vánoc najdou odvahu ti, kteří se snaží najít ulehčení ve svízelné situaci na Středním Východě při respektování mezinárodních závazků.

Kéž Vánoce obnoví ve světě účinnost shody v úsilí, aby se v nezbytné a přiměřené míře zastavila výroba a prodej zbraní, chránil lidský život, odstranil trest smrti, osvobodily děti a mládež od všech forem vykořisťování, aby byly spoutány zakrvažené ruce těch, kteří jsou odpovědní za genocidu a válečné zločiny, aby se především po nejnovějších přírodních katastrofách věnovala otázkám životního prostředí nezbytná pozornost, jakou si vyžaduje ochrana stvoření a důstojnost člověka!

Radost z Vánoc, která opěvuje narození Spasitele, kéž všem vleje důvěru v sílu pravdy a trpělivou vytrvalost při konání dobra. Pro každého z nás zaznívá božské poselství z Betléma: *Nebojte se, zvěstuji vám velikou radost, dnes se vám narodil v městě Davidově Spasitel, to jest Kristus Pán* (Lk 10-11).

Kéž dnes zazáří nad Městem a celým světem Boží tvář: Ježíš nám jej zjevuje jako Otce, který nás miluje. A vy všichni, kteří hledáte smysl života; vy, kteří ve svém srdci nesete horoucí očekávání spásy, svobody a pokoje, pojdte na setkání s Dítětem narozeným z Marie: On je Bůh, náš Spasitel, jediný, kdo je hodný toho jména, jediný Pán.

On se narodil pro nás, pojdme, klanějme se!

L'Osservatore Romano
28.–29. 12. 1998

NOVÍ MUČEDNÍCI

Devět pákistánských křesťanů bylo zavražděno zřejmě z náboženských důvodů v Nowshira v severovýchodním Pákistánu. Jedná se o osmičlennou rodinu včetně třípůlměsíčního dítěte a jednu osobu, která zde pobývala právě jako host. Pachatelé přeřezali obětem hrdla a jejich krví napsali na stěnu, že »definitivně skoncovali s nebezpečnou magií«. V poslední době se množí podobné násilné činy muslimských extrémistů v Pákistánu.

NAVRÁCENÍ CÍRKEVNÍHO MAJETKU

Papež Jan Pavel II. požádal vládu v Bosně, aby všem náboženským společenstvím vrátila jejich majetek, který jim byl zkonfiskován za komunistického režimu a pak dále za srbsko-bosenské války. Je třeba se modlit za náboženskou toleranci.

DUCHOVNÍ ZNOVUZROZENÍ

Ruský pravoslavný metropolita Filaret hovoří o duchovním znovuzrození Běloruska, jednoho z nejtotaletnějších států Evropy. V minulých letech vzrostl počet farností z 360 na 1065. Je zde dnes 14 klášterů proti původnímu jedinému. V pěti seminářích se vyučuje teologie na vysokoškolské úrovni. Obdobně květvají i katolická a protestantská církev.

SKANDÁL V EVROPSKÉ UNII

Evropský parlament a rada ministrů přijali skandální program, podle kterého mají být povoleny pokusy na lidských embryích, tedy nenarozených dětech. Jde o pokusy s klonováním. Umělé rozmnožování embryí a jejich následné usmrcování je podle tohoto programu povoleno bez omezení.

SVĚTELNÝ PRŮVOD

28. prosince 1998 o svátku Betlémských neviňátek se v Kolíně nad Rýnem konal po desáté světelný průvod modlitební skupiny »Pomozte nám modlitbou«. Procesí, které začalo svěcením svíček v kostele St. Heribert směřovalo do kolínského dómu, kde skončilo modlitbou růžence a mši svatou. Je to modlitební tažení proti usmrcování nenarozených dětí.

DIVNÁ VÁNOČNÍ VÝZDOBA

Firma Levi Strauss chtěla v New Yorku jako součást boje proti AIDS instalovat vánoční strom vyzdobený kondomy. Po protestech Katolické ligy a hrozbě bojkotu

všech výrobků od tohoto záměru nakonec upustila.

OCENĚNÍ CELIBÁTU

Generální synoda anglikánské církve zdůraznila hodnotu celibátu. Delegáti prohlásili, že celibátní jedinci vydávají svědectví o tom, že člověk nemusí dělat všechno to, co dělat může.

-sks-

PŘEDVÁNOČNÍ SETKÁNÍ S POSLANCI A SENÁTORY Z KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE

V pondělí 21. 12. 1998 se sešli ke společnému večeru poslanci Parlamentu ČR a senátoři Parlamentu ČR zvolení na území královéhradecké diecése se sídelním biskupem Mons. Dominikem Dukou OP a emeritním arcibiskupem Mons. Karlem Otčenáškem v královéhradeckém Novém Adalbertinu. Vánoční náladu zprostředkoval zpěv pěveckého sboru mládeže »Chorus Ramus« z farnosti katedrály Svatého Ducha. Přítomní byli seznámeni s historií pastoračního centra diecése a jeho programem na příští rok. Navzájem se informovali o těžkostech a úkolech, s kterými se setkává církev a celá společnost. Bez rozdílu politické příslušnosti a ve vzájemné shodě zdůrazňovali poslanci i senátoři potřebu duchovní obnovy národa, potřebu tolerance a spolupráce. Biskup Duka oznámil přítomným zprávu papežského nuncia o vánočním daru papežské rady »Cor unum« královéhradecké diecézi ve výši 2 000 USD. Tento dar je určen rodinám v oblasti, která byla postižena letošním povodní.

-jk-

USILUJTE O VŠE, CO JE PRAVDIVÉ, ČESTNÉ, SPRAVEDLIVÉ, ČISTÉ, CO JE LÁSKYPLNÉ A CHVÁLYHODNÉ

Kdo usiluje o tyto hodnoty a zabývá se tvůrčí činností v oborech dramatických, recitačních, tanečních a hudebních, je zván 3. – 4. února 1999 na 6. celostátní přehlídku zájmové umělecké činnosti církevních středních škol do Oder. Tuto akci tradičně pořádá Církevní střední škola a Střední zdravotnická škola sv. Anežky České Odry ve spolupráci s Klubem přátel školy a sponzorují ji místní organizace, podniky a firmy. Těšíme se na hojnou účast účinkujících, hostů i diváků.

Pořadatelé

TÝDENÍK SVĚTLO NALEZNETE NA INTERNETU NA ADRESE

<http://web.telecom.cz/maticecm>

DUCHOVNÍ OBNOVA PRO LAIKY Pořádá katolická komunita Miles Jesu - Brno

Pro muže od 17 do 35 let:

Termíny: 22. – 24. 1. 1999

26. – 28. 2. 1999

„...Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života?“ (Mat 19, 16)

Přihlášky a informace: Miles Jesu, Kamená 59, 639 00 Brno tel: 05/ 43215265

E-mail: mjbbrnomen@brn.czn.cz

BISKUPSKÉ GYMNÁZIUM OSTRAVA - ZÁBŘEH SE VÁM PŘEDSTAVUJE

- vznik školy: zřizovatel Arcibiskupství olomoucké, zahájení školním rokem 1991/92, po vzniku Ostravsko-opavské diecése škola přechází pod nové biskupství se sídelním biskupem Mons. F. V. Lobkowiczem
 - financování ze státních prostředků, student neplatí školné
 - výuka podle platných osnov MŠMT pro víceletá gymnázia všeobecného zaměření, rozšířená o náboženskou formaci
 - výuka těchto cizích jazyků: němčina, angličtina, italština, latina
 - možnost využití volného času ve sportovní, výtvarné a hudební činnosti
 - spolupráce se Salesiánským střediskem mládeže Dona Bosca v Ostravě 1
 - v programu školy etická výchova podle Roberta Roche-Olivara, 20 let uplatňována v evropských zemích
 - křesťanské hodnoty spojené s nejnovějšími poznatky vědy a výzkumu
 - náročné požadavky, ale klidné prostředí založené na hodnotných mezilidských vztazích
 - studentům umožněn přirozený rozvoj osobnosti v prostředí bez drog a šikany
 - profil absolventa: vzdělaný křesťanský odborník, nebo odborník s orientací na opravdové morální hodnoty
- Ve školním roce 1999 bude gymnázium otevírat:

- dvě třídy primy osmiletého studia pro žáky 5. tříd ZŠ
 - popř. I. ročník čtyřletého studia pro žáky 9. tříd ZŠ (podle zájmu)
- Přijímací hovory budou probíhat ze znalosti učiva matematiky, českého jazyka a testu všeobecných znalostí.
- Požadavky:
- dobré studijní výsledky
 - zájem o orientaci naší školy
- Přihlášky ke studiu podávejte prostřednictvím základních škol

V úterý 12. ledna 1999 v době od 11.00 do 17.00 hod. proběhne na Biskupském gymnáziu Ostrava-Zábřeh

„DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ“, kde můžete získat další informace.

**Naše adresa: Biskupské gymnázium
Dolní 31, 700 30 Ostrava - Zábřeh
tel./fax: 069/353109**

DIES DOMINI – DEN PÁNĚ

Je proto nutno v pastorační rovině učinit všechna opatření, aby věřící, kteří jsou obvykle nuceni postrádat Eucharistii, ji mohli přijímat pokud možno co nejčastěji: ať už zajištěním pravidelné přítomnosti kněze, nebo využitím všech možností ke shromáždění věřících na vhodné centrálně položené místo, dosažitelné i pro skupiny, které bydlí ve velké vzdálenosti.

Rozhlasové a televizní přenosy

54. Věřící, kterým brání nemoc, slabost, či jiné závažné důvody, si budou velice přát připojit se co nejlépe i na dálku ke mši svaté, nejlépe čteními a modlitbami pro příslušný den podle misálu, jakož i touhou po Eucharistii. (97: CIC 1248 § 2; Sacerdotium ministeriale 6. 8. 1983 AAS 75, 1007) V mnoha zemích televize a rozhlas poskytují možnost připojit se ke slavení Eucharistie v době, kdy se skutečně koná na nějakém posvátném místě. (98: Communio et progressio 150–152, 157) Samozřejmě, tyto přenosy nejsou uspokojivým splněním nedělního přikázání, které požaduje účast na

shromáždění bratří, kteří se sešli na jednom místě, a z toho vyplývající možnost přijímání Eucharistie. Ale pro ty, kterým je zabráněno v účasti na Eucharistii, a jsou tedy omluveni od splnění přikázání, jsou rozhlasové a televizní přenosy cennou pomocí, zvláště jsou-li doplněny velkorysou službou mimořádných pomocníků, kteří nemocným přinesou Eucharistii a pozdrav a solidaritu celého společenství. Tak i těmto křesťanům přinese nedělní mše bohaté plody a mohou prožít neděli jako skutečný „den Páně“ a „den Církve“.

Čtvrtá kapitola DIES HOMINIS

*Neděle – den radosti,
klidu a solidarity*

„Plnost radosti“ Kristovy

55. „Veleben buď ten, který povýšil celý den nedělní nade všechny dny. Nebe a země, andělé i lidé se oddávají radosti.“

Na tomto světě jsme jako v mlze. Ale víra mlhu rozptyluje a dává zazářit slunci na naše duše.

J. M. Vianney

(99 – srov. syrský misál maronitů, Libanon 1959)

Tyto akcenty maronitské liturgie výstižně vyjadřují radost, která byla povždy příznačná jak pro západní, tak i pro východní liturgii. Ostatně historicky vzato, křesťané prožívali den zmrtvýchvstalého Pána ještě předtím, než se stal dnem klidu – s kterým se tehdy ve státním kalendáři vůbec nepočítalo – především jako den radosti. „V prvním dnu týdne buďte všichni radostní,“ čteme v Didascalia apostolorum. (100 – Did. V, 20, 11) Označení radosti se v liturgické praxi uplatňovalo také volbou vhodných gest. (101 – Tertul., De corona 3, 4) Svátý Augustin, který nám zprostředkovává rozšířené církevní povědomí, vyzvedává radostný charakter každý dyden se opakující Velikonoc takto: „Zanechme postu a modleme se vstojně na znamení vzkříšení; kromě toho se má o všech nedělích zpívat Aleluja.“ (102 – Ep 55, 28)

Pokračování příště

Liturgická čtení

Neděle 10. 1. – svátek Křtu Páně

1. čt.: Iz 42, 1–4. 6–7
Ž 29(28), 1–2. 3ac–4. 3b+9b–10
2. čt.: Sk 10, 34–38
Ev.: Mt 3, 13–17
Odp.: 11b

Pondělí 11. 1. – ferie

1. čt.: Žid 1, 1–6
Ž 97(96), 1+2b. 6+7c. 9
Ev.: Mk 1, 14–20
Odp.: srv. 7c

Úterý 12. 1. – ferie

1. čt.: Žid 2, 5–12
Ž 8, 2a+5. 6–8a. 8b–9
Ev.: Mk 1, 21b–28
Odp.: srv. 7

Středa 13. 1. – nez. pam. sv. Hilaria

1. čt.: Žid 2, 14–18
Ž 105(104), 1–2. 3–4. 6–7. 8–9
Ev.: Mk 1, 29–39
Odp.: 8a

Čtvrtek 14. 1. – ferie

1. čt.: Žid 3, 7–14
Ž 95(94), 6–7. 8–9. 10–11
Ev.: Mk 1, 40–45
Odp.: 8

Pátek 15. 1. – ferie

1. čt.: Žid 4, 1–5. 11
Ž 78(77), 3+4bc. 6c–7. 8
Ev.: Mk 2, 1–12
Odp.: srv. 7c

Sobota 16. 1. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: Žid 4, 12–16
Ž 19(18), 8. 9. 10. 15
Ev.: Mk 2, 13–17
Odp.: Jan 6, 64b

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	10.1.	11.1.	12.1.	13.1.	14.1.	15.1.	16.1.
Antifona	261	826	841	857	873	889	1666
Žalm	783	783	783	783	783	783	783

Ranní chvály:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Hymnus	261	827	842	857	873	889	1666
Antifony	262	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	262	831	847	861	877	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	263	831	847	861	877	894	1669
Prosby	263	831	847	861	878	894	1655
Záv. modlitba	263	832	847	1277	878	894	1656

Modlitba během dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Hymnus	227	832	848	862	879	895	910
Antifony	264	833	848	863	879	895	910
Žalmy	1035	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	264	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	263	835	851	865	882	898	913

Nešpory:	SO
Hymnus	261 265 837 852 867 883 900 915
Antifony	260 265 838 853 868 884 900 916
Žalmy	230 238 838 853 868 884 901 916
Kr. čtení a zpěv	260 266 840 856 871 887 903 918
Ant. ke kant. P. M.	260 266 840 856 871 887 904 688
Prosby	261 266 841 856 872 888 904 918
Záv. modlitba	263 263 841 857 1277 888 904 689
Kompletář	1238 1242 1247 1250 1254 1257 1260 1238

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Viček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: stula.maticecm@telecom.cz; http://web.telecom.cz/maticecm). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávanie novinových zásielok povolené SP, š. p. ZsRP Bratislava, č.j. 3335–OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Novinové výplatné

**Placeno převodem
706 035**

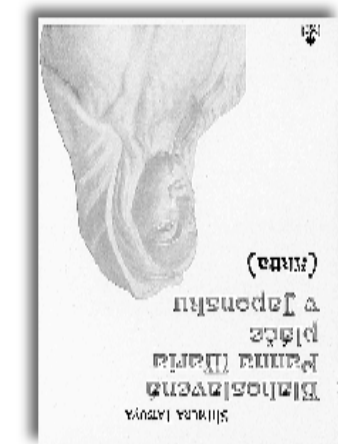
Umysly Apoštolů
modlitby na rok 1999

Cena: 1 Kč

Brož., A5, 44 stran, 35 Kč

Sestra Faustyna měla dar prorocství, poznávala věci budoucí, nomálním způsobem nepoznatelně. Byla šifřitelkou úcty k Božimu milosrdenství skrze obraz Ježíše Milosrdného, který jí byl zjeven. Dvě verze obrazu Božeho milosrdenství a podobnost sestavená otcem Sopotkem, zpovědníkem sestry Faustyny, jsou dnes známá na celém světě.

Brož., A5, 40 stran, 29 Kč

Kniha pojednává o událostech v Akitě, je krátkým shrnutím výpovědí svědků, které byly od začátku dubna 1974 uveřejňovány. Jako svědkové vypovídají sestry Institutu sluzebnic posvátně eucharistie a lékař pověřený zkoumáním stop krve, potu a slz sochy Panny Marie.

(Dotisk 1. vydání)

Shimura Tatsuya

**BLAHOŠLAVENÁ PANNAMARIA
PLÁČ V JAPONSKU (Akita)**

18. dubna 1993, první neděle po Zmrtvýchvstání Páně, prohlásil za blahoslavenou apoštolku Božeho milosrdenství sestru Faustynu. Řekl: „Bůh k nám promluvil skrze duchovní bohatsví blahoslavené sestry Faustyny Kowalské. Zanechala světu veliké poselství Božeho milosrdenství a vyzvu k naprostému spolehnutí se na Stvořitele...“

**SESTRA FAUSTYNA
Mons. Miloslav Klisz**

PŘIPOMÍNÁME...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

vám...

Představujeme